

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není odůvodněn. Zrušení exekuce ve smyslu § 40 ex. ř. předpokládá, že vymáhající věřitel byl uspokojen, sečkati povolil anebo výkonu exekuce se vzdal. V tomto případě není sporno, že dlužník nezaplatil dluhu ve lhůtě rozsudkem stanovené a že vymáhající věřitel v den podání exekučního návrhu, t. j. 7. listopadu 1921, nebyl ještě uspokojen, jelikož peníze obdržel teprve 8. listopadu 1921, načež omezil exekuci na útraty exekučního návrhu, které zavinił povinný svým průtahem. Tím, že dlužník poukázal peníze věřiteli, nelze ho považovati za uspokojena ve smyslu § 40 ex. ř., to tím méně, jelikož odesílatel dle § 105 poštovního řádu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák. jest oprávněn žádati, by mu byla zásilka vrácena. Ustanovení § 46 ex. ř. a bodu 31. odstavce I. návodu pro výkonné orgány tomuto názoru neodporují, neboť předpisem, že se má prozatím upustiti od výkonu exekuce, předkládá-li dlužník potvrzení, že částku, které se domáhá věřitel, odevzdal poště, nebyly změněny předpoklady pro zrušení exekuce dle § 40 ex. ř. Právem tedy zamítl rekursní soud návrh povinného na zrušení a odložení exekuce.

Čís. 1505.

K pojmu pravomoci rozsudku. Nejde o věc rozsouzenou, rozhodli-li v prvním sporu okresní soud o nepatrné částce nároku, kdežto v pozdějším sporu vznesena věc na sborový soud co do ostatní části nároku.

(Rozh. ze dne 21. února 1922, Rv I 848/21.)

Kůň žalobkyně byl splašeným koněm žalovaného tak poškozen, že musel býti peražen. Žalobkyně domáhala se původní žalobou na okresním soudě, by jí žalovaný opatřil jiného koně v ceně 700 Kč a nahradil výdaje za vypůjčeného koně penízem 84 K. Žalobě bylo právoplatně vyhověno. Ježto žalovaný koně nevydal, domáhala se žalobkyně náhrady škody a ušlého zisku penízem 22.000 K. O b a n i ž š í s o u d y žalobu, zadanou na sborovém soudě, zamítly. V dovolání uváděla žalobkyně mimo jiné, že jde o věc rozsouzenou, ježto prý již v původním sporu bylo o nároku jejím co do důvodu rozhodnuto, a nyní prý se jednalo pouze o výši jeho.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde,

v d ů v o d e c h:

Ve sporu původním žalovala žalobkyně na opatření koně a na náhradu nákladu na vypůjčení koně živého až do obdržení koně, jenž jí měl býti opatřen, denně 6 K, jež platila, ale tento nárok na náhradu k vůli zachování příslušnosti okresního soudu jen v omezené výši 275 K, později pouhých 84 K t. j. za 14 dní, vyhrazujíc si žalobu pro náhradu další. Tuto nyní podala, jenže žádá vzhledem k drahotným poměrům válkou nastalým vyšší částky než 6 K denně, a nežádá je již jako náhradu nákladu na vypůjčení koně jiného, nýbrž jako ušlý výdělek, že nemajíc koně nemohla vydělati, co by s ním byla vydělala, kdyby ho byla měla. Netřeba zkoumati, jde-li takto o stejný předmět v obou spo-

rech, o týž nárok, účtovaný jen za jinou dobu, neboť i když se přijme stanovisko žalobkyni příznivější, na němž ona stojí, že jde o nárok stejný, že už v původním sporu jednalo se o ušlý zisk, nelze nárok žalobní za daného stavu věci uznati. Dovolatelka hájí především stanovisko, že jde o věc rozsouzenou, ježto prý již v původním sporu bylo o jejím nároku na ušlý zisk co do důvodu rozhodnuto, takže by nyní šlo už jen o jeho výši. Avšak to je náhled právně mylný. V původním sporu nebylo rozhodnuto o nároku na ušlý zisk za celou příslušnou dobu, nýbrž jen za prvých čtrnáct dní, kdežto nyní jde o celou dobu ostatní. Soudce v pořadí stolic arcí musil nejprv rozhodnouti otázku, zda-li nárok co do svého důvodu jest po právu, než částku na těchto 14 dní připadající přisoudil, avšak tím nebylo rozhodnuto o celém nároku co do jeho důvodu, nýbrž právě jen o části jeho, která byla přisouzena t. j. o těch 84 K za prvých 14 dní, i nelze tedy říci, že tu jest věc rozsouzená i ohledně důvodu nároku, co do částky další, nyní žalované. Tomu by bylo tak teprv tehdy, kdyby byla žalobkyně učinila mezitímní návrh na zjištění dle § 236 c. ř. s. t. j. žádala, aby rozsudkem t. j. výrokem rozsudečným (§ 417 čís. 3 c. ř. s.) bylo vysloveno, že její nárok na ušlý zisk jest důvodem svým po právu a kdyby se tak bylo stalo a ona tedy docílila rozsudku určovacího po rozumu § 228 c. ř. s. Toho však neučinila a učiniti s úspěchem ani nemohla, protože tomu byla v cestě věcná nepříslušnost okresního soudu (§ 236 odstavec druhý čís. 1 a § 50 j. n.), leda že by byla nárok svůj na příslušnou nižší částku — tehdáž 1000 K — omezila. Tak tedy na věc nazíratí dlužno, sice by předpis §§ 236 a 259 c. ř. s. o mezitímním návrhu na určení právního nároku neměl žádného smyslu, ježto i bez něho měla by se věc vždy tak, jako s ním, jako tomu právě dovolatelka chce. Náhled její vedl by k změnění předpisů o příslušnosti věcné a skácel by základy, na nichž jest vybudována soustava soudů a řád vedení pře. Zákon zřídil soudy různého řádu vyššího a nižšího, to podle důležitosti věcí, jež k příslušnosti jejich přikazuje, neboť v soudě vyššího řádu spatřuje vyšší záruku za správné konání spravedlnosti, a nemůže-li před soudy vyššího řádu přikázati věci všechny, přikazuje jim předpisy o příslušnosti aspoň věci důležitější. Soud sborový je soud vyššího řádu než soud okresní, při náhledu dovolatelčině tato soustava a spočívající v ní garancie řádného konání spravedlnosti byla by však zvrácena; neboť žalobce mohl by z věci milionové zažalovati na př. nepatrný zadrželý úrok, a ježto soudce při rozhodování o tomto nároku musí, je-li sporna, rozřešiti napřed otázku, zda kapitál po právu jest, bylo by tím po náhledu dovolatelky rozhodnuto co do důvodu i o celém kapitálu, a to soudem okresním, po případě soudcem bagatelním. Docela obyčejný jest případ, že bagatelní soudce, jenž rozhodovati má o zažalované jedné premii, musí, popírá-li žalovaný platnost pojišťovací smlouvy, v důvodech rozsudku otázku platnosti řešiti, toto řešení však, nebylo-li anebo nemohlo-li býti pro věcnou nepříslušnost soudce pojato do výroku rozsudečného, nestává se účastno právní moci, a musí při budoucích žalobách řešena býti otázka ta opět, dokud pořadem předpisů §§ 228, 236, 259 c. ř. s. nevyšel o ní rozsudečný výrok. Na výsost jasně praví to § 411 c. ř. s., že jen takovýto výrok jest právní moci účasten, a v nauce i praxi se uznává, že důvody t. j. řešení v nich prejudiciální právní otázky, mezi stranami sporné, právní moci schopny nejsou. Neváže tedy náhled soudu

v prvném sporu v důvodech rozsudku výrazu došlý, že žalobkyni nárok na odškodnění přísluší, soudy ve sporu tomto, ať už jde o jeho návěští prvé t. j. skutkové zjištění, a nebo druhé t. j. právní subsumpci. Jest to sice věc právnímu řádu nelibá, má-li v téže věci po druhé rozhodnuto býti jinak, avšak soudové nemohou se uzavíratí lepšimu poznání a na-prosto nelze pokračovati v chybě, která se stala, nýbrž vždy lépe jest, bude-li dopomoženo právu k průchodu aspoň v části, která ještě k rozřešení zbývá. K tomu doložiti dlužno, že dle § 55 j. n. příslušnost okresního soudu ve sporu původním vůbec neměla nastati, pak-li žalobkyně chtěla uplatňovati částku, tuto příslušnost převyšující, a že by tedy po právu byla nastati mohla jen tehdy, kdyby se žalobkyně nároku na zbytek byla vzdala. Kdyby tedy bylo bývalo žalováno hned u soudu sborového, jak mělo, bylo by nedošlo k dvojímu sporu a dvojímu rozsudku a tudíž ani k divergenci.

Čís. 1506.

Byl-li úraz způsoben smeknutím se zasouvacího okna, nelze opíratí nárok na náhradu škody ani o § 1318 ani o § 1319, nýbrž případně jen o §§ 1297, 1299 obč. zák.

Ustanovení § 1318 obč. zák. lze užití jen tehdy, způsobena-li škoda věci, jež není součástí budovy.

Také ustanovení § 1319 obč. zák. předpokládá zavinění držitele budovy, ulehčujíc obviněnému pouze do jisté míry břímě průvodní.

(Rozh. ze dne 21. února 1922, Rv I 949/21.)

Hostinská místnost žalovaných byla na uliční straně opatřena velikou skleněnou tabulí, jež bývala v letních měsících vytahována, čímž umožněn přístup přímo z ulice. Jednoho letního dne vcházel žalobce tímto vchodem do hostinské místnosti a právě když podcházel skleněnou tabuli, smekla se a těžce ho poranila. Žalobu o náhradu škody oba nižší soudy zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Prvý soud zjistil, že bylo možno vstoupiti do hostinské místnosti nejen obyčejným vchodem, (totiž dveřmi), nýbrž v létě i vchodem, získaným vytažením okna, že však v kritický den v čase, kdy žalobce do místnosti vkročil, byl vchod uzavřen břečťanovými stěnami 1 m vysokými umístěnými mezi podstavci, a že, poněvadž břečťanová stěna stojící za levým podstavcem byla poněkud posunuta k středu vchodu, bylo možno vkročit do místnosti toliko úzkou mezerou mezi zdí a stěnou břečťanovou tím způsobem, že se překročily oba podstavce. Právem z toho vyvozoval první soud, že za těchto poměrů nebyl vchod do místnosti pod oknem volný, nýbrž že každému při patřičné opatrnosti muselo býti jasno, že zastavením cesty dlužno pokládati vchod oknem za nedovolený, zejména, když okno nebylo úplně vytaženo. Když tedy žalobce, ačkoliv mu bylo jasno, že tento vchod ještě není uvolněn, poněvadž byl zastaven, použil vchodu oknem místo vchodu dveřmi z domu, nemůže činiti zodpovědnou osobu třetí, když se mu při použití zakázaného vchodu přihodila nehoda. Odvolatel nemůže ve svůj prospěch použítí ustanovení § 1318 obč. zák., poněvadž ustanovení toto, jež bylo převzato z práva římského právě tak, jako tam, bylo učiněno v zájmu bezpečí frekvence na cestách veřejných, a ručení předpokládá